

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

39. De Syndico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

Etiam sit ad pias causas: puta, si quis pecuniam alicui dedisset pauperibus distribuendam, & ante distributionem mortuus esset. Iste mandatarius deberet pecuniam etiam post mortem dantis in pauperes distribuere argumento ducto ab aliis favorabilibus causis, in quibus mandatum morte mandantis non finitur, velut si quis iusserit puellæ dotem dare, aut servo libertatem. *l. si ego. g. ff. de fure dot. l. si pater. 4. ff. de Manu- missis vindicta. Covar. Var. Resolut. lib. 3. cap. 14.*

Tertiam, fallentiam ponit Mynf. *Cent. 2. obser. 84.* si Dominus satisdedit de iudicatum solvendo procuratore consentiente, ubi præterea ex Bartolo *in L. si defunctus. 15. ff. h. t.* dicit, quod mors Principalis hodie ferè nunquam procuratorem revocari faciat, propter clausulam satisfactionis, quæ instrumentis procuratorijs semper solet adjici.

22 *Notandum ultimum*, quod per procuratoris mortem mandatum quoque expiret, cum industria personæ electa censeatur, ideoque hæres ejus sine nova voluntate principalis in officium procuratoris non succedit. *l. si quis. 27. §. morte. 3. ff. Mandati. Vallenf. hoc. tit. §. 7. num. 5.* Et denique procurator adhuc in vivis existens mandatum suum Domino renuntiare potest, dummodo tempestivè renuntiet, ut Domino adhuc integrum sit sine suo damno alium procuratorem constituere: si verò procurator post moram longiorem illam renuntiationem facere vellet, non aliter audiendus foret, quam si legitimam causam v. g. adversam valetudinem, inimicitiam novam cum Principali allegare possit. *l. si mandaverit. 22. §. finali, cum l. seq. ff. Mandati.*

* * * * *

TITULUS XXXIX.

De Syndico.

S U M M A R I A.

1. Universitates loco procuratoris constituunt Syndicum & quid sit hic Universitas?
2. Quomodo hic differat ab administratore vel Oeconomo, aut actore universitatis?
3. Regulares non possunt esse Syndici.
4. Quomodo constituitur Syndicus?
5. Syndicum ab Universitas constitutum solus Prælati revocare potest.

Universitas (quo nomine quilibet collectio hominum unum morale corpus constituens, ut Civitas, Collegium, Monasterium, Collegium Studiorum, Civium aut Opificum intelligitur) agere nec utiliter convenire potest, nisi communi nomine unam certam personam se constituat. Unde sicut is, qui ad negotium vel litem alicujus privati gerendam deputatus est, Procurator dicitur, ita deputatus ab aliqua Universitate Syndicus appellatur. Differt autem Syndicus ab Administratore vel Oeconomo, quod hic in administratione pecuniæ aliorumque negotiorum extrajudicialium, ille in litem prosequendis versetur. Differt etiam ab Actore universitatis, quod Actor ad certam tantam Syndicus ad omnes causas datur. Sed tantum actor & Syndicus inter se frequenter in causis nonibus & legibus confunduntur. In Regularibus est speciale, quod quidem Actor seu Procurator in aliqua particulari causa cum licentia Prælati esse possit, non vero Syndici etiam proprii Monasterij, sed Prælati debet aliquem extraneum constituere, ne per forenses lites nimium abstrahatur. *Cap. un. h. t.* Porro an in instrumentis in quo constituitur Syndicus, debeant Regularium nomina, qui sunt de universitatibus

inferior, & quid circa subscriptionem nominum generaliter dicendum in omni instrumento nomine Universitatis confecto, vana sentitur. Alii cum Bart. in l. 1. ff. de Albo scribendo, distinguunt inter alienationem factam ab Universitate, & alios actus. In alienatione singulorum nomina requirunt: in alijs actibus subdistingunt, an Universitas sit parva vel populosa? Si parva, etiam singulorum nomina petunt, non vero si populosa. Solam quoque sigilli appressionem sine subscriptione sufficere docet Panorm. h. t. num. 9. & Consilium sive Senatum alicujus Universitatis posse constituere Syndicum, quia repraesentat ipsam universitatem, tradit Caltrenf. in l. nulli. 3. ff. Quod cuiusque universitatis nomine. Quam tamen in re potissimum ad consuetudinem locorum attendendum est, quae plerumque habet, ut praecipui alicujus Universitatis Officiales sive in alienatione sive alijs negotijs subscribant, alijs enim sigillum sine subscriptione solet dicit testis minus, qui nihil loquitur, & experientia constat, sigilla aliorum facile ab alijs posse subdici, aut effingi.

5. Notat demum Panorm. h. t. num. 6. quod Syndicum cum consensu Abbatis & Capituli constitutum possit solus Abbas revocare: cum enim ipse solus possit agere in causis sui Monasterij. cap. edoceri. 21. de Rescript. potest etiam solus revocare Syndicum & in se assumere actionem.

TITULUS XL.

De his, quae Vi, Metusve causâ fiunt.

SUMMARIUM.

1. Quis vis sit & metus?

2. Acta ex metu rescinduntur, non autem sibi ipsa jure nulla.
3. Quae differentia inter metum & dolum in contractibus bonae fidei.
4. Juramentum metu extortum valet, sed ab eo petitur absolutio.
5. Non tamen confirmat contractus alibi invalidos.
6. Matrimonium ex metu gravi contractum est nullum: & idem est desponsalibus, & in quibusdam alijs casibus ut n. 7.
8. Actio metus causâ datur non tantum contra metum inferentem, sed etiam contra tertium possessorem.
9. Etiam per levem metum extorto in iudicio animae sunt restituenda.
10. Quaedam ex metu gesta rescindi non possunt.
11. Metus ut actionem pariat, debet esse cadens in constantem virum.
12. Quis metus dicatur justus.
13. Ob metum non licet facere peccatum mortale, imò nec veniale.
14. Leges humanae in gravi metu per se non obligant: secus est, si in contemptum Ecclesiae incutiuntur.
15. Metus reverentialis per se non est justus metus.
16. Quomodo metus debeat esse praesens?
17. Remedium iuri contra minas est cautio de non offendendo.
18. Metus debet esse ab extrinseco, non ab ipso metum passio proveniens.
19. Et debet esse pro obligatione elicienda incussus.

Inter causas, quae homines ad iudicia trahunt, non infrequens est vis, vel metus alicui illatus, de quibus propterea post liberas actiones pacti, transactionis aut mandati hic agitur. Quamvis autem omnia, quae ex violentia alicui illata fiunt, metus quoque facta censeantur, non tamen e contra, quae metu fiunt, etiam vi facta intelliguntur. cap. sacris. s. hoc tit.

Est igitur vis majoris rei impetus, qui repelli non potest L. 2. ff. Quod metus causâ. Et distinguitur à DD. in vim veram & modificatam. Vis vera est corporalis quaedam coactio ad faciendum id, quod iubetur: puta, ut si iusto flectere ante Idolum, per violentiam incurventur genua adeoque mere